

Az Alkotmánybíróság döntésének tájékoztató jelleggel közzétett, nem hivatalos szövege. A hivatalos közzétételre a Magyar Közlönyben, illetve az Alkotmánybíróság Határozatai című hivatalos lapban kerül sor.

IV/3863/2024.

Az Alkotmánybíróság tanácsa alkotmányjogi panasz tárgyában meghozta a következő

végzést:

Az Alkotmánybíróság a Kúria mint felülvizsgálati bíróság Kfv.I.35.231/2024/2. számú végzése alaptörvény-ellenességének megállapítására és megsemmisítésére irányuló indítványt visszautasítja.

Indokolás

- [1] 1. Az indítványozó Magyarországi Evangéliumi Testvérközösség jogi képviselője (dr. Gáldi Nóra ügyvéd) útján alkotmányjogi panasszal fordult az Alkotmánybírósághoz. Az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény (a továbbiakban: Abtv.) 27. §-ára alapított alkotmányjogi panaszában az indítványozó a Kúria mint felülvizsgálati bíróság Kfv.I.35.231/2024/2. számú végzése, valamint a Fővárosi Törvényszék 104.K.700.603/2024/16. számú ítélete alaptörvény-ellenességének megállapítását és megsemmisítését kérte. Álláspontja szerint a fenti, kifogásolt bírói döntések sértik az Alaptörvény XV. cikk (2), (4), (5) bekezdéseiben foglaltakat. Emellett az indítvány hivatkozott az Alaptörvény I. cikk (3) bekezdése, valamint a XI. cikk (1) és (2) bekezdései rendelkezéseire is.
- [2] 2.1. Az alkotmányjogi panasz alapjául szolgáló ügy lényege a következőképpen foglalható össze.
- [3] Az alapügy előzménye szerint indítványozó (mint a közigazgatási jogvita felperese) – mint nem állami köznevelési intézményt fenntartó – 2019. évre vonatkozóan költségvetési támogatás iránti kérelmet nyújtott be a Magyar Államkincstár Budapesti és Pest Megyei Igazgatóságánál, amelyről az BPM-ÁHI/1412-5/2019. számon döntött. Az indítványozó ezt követően a támogatás módosítását kérte, melyre tekintettel a hatóság BPM-ÁHI/4579-3/2019. számú határozatával a korábbi határozatával megállapított 2019. évi támogatás összegét módosította. A Magyarország 2019. évi központi költségvetéséről szóló 2018. évi L. törvény (a továbbiakban: Kvtv.) 2. számú melléklet III.5.aa. pontjában foglaltak szerinti intézményi gyermekétkeztetés jogcímén járó támogatás kapcsán finanszírozható dolgozói létszámot 24,46 főben, valamint az

ennek alapján az indítványozót e jogcímen megillető támogatás összegét 46 474 000 Ft-ban határozta meg.

- [4] A támogatás módosítása tárgyában hozott határozat ellen az indítványozó mint felperes keresetet nyújtott be, amelyben kifogásolta az intézményi gyermekétkeztetés jogcímen járó támogatás számításának a metódusát. A Fővárosi Törvényszék a 107.K.703.882/2021/8. számú ítéletével a keresetet elutasította, a Kúria a Kfv.35.027/2022/2. számú végzésével az indítványozó mint felperes által benyújtott felülvizsgálati kérelem befogadását megtagadta. A kúriai végzéssel szemben az indítványozó az Alkotmánybíróság előtt alkotmányjogi panasszal élt, amelyet az Alkotmánybíróság 3093/2023. (III. 1.) számú AB végzésével visszautasított.
- [5] 2.2. Az indítványozó mint felperes 2020. március 1-jén a Magyar Államkincstár Budapesti és Pest Vármegyei Igazgatóságán (a továbbiakban: elsőfokú hatóság) benyújtotta a 2019. évben általa igénybe vett költségvetési támogatások elszámolását. Az indítványozó a Kvtv. 2. sz. melléklet III.5. *aa)* alpontja szerinti intézményi gyermekétkeztetés jogcímen járó támogatás alapjául szolgáló dolgozói létszámot intézményenként vette figyelembe, amely 34,25 fő és ennek alapján a támogatás összegét 65 075 000 Ft-ban jelölte meg. Az elsőfokú hatóság határozatában megállapította, hogy az indítványozót 19 182 200 Ft elszámolt időszakra kiutalt és ténylegesen megillető támogatási különbözetből eredő visszafizetési kötelezettség terheli. A felperesi indítványozó fellebbezése folytán a Magyar Államkincstár (a továbbiakban: alperes) 2024. január 23-án kelt ÖNKFO/88-1/2024. számú határozatával az elsőfokú határozatot helyben hagyta. A felperes a jogerős határozat ellen keresettel élt, melyet a Fővárosi Törvényszék 104.K.700.603/2024/16. számú ítéletével, mint alaptalant, elutasított. Indokolásában kifejtette, hogy a releváns tényállási elemek tekintetében azonos tényállású ügyben azonos jogkérdésben a Kúria a bírósági határozatok gyűjteményében is közzétett Kfv.IV.35.472/2020/8. számú ítéletével már elvi jelleggel döntést hozott. Mivel a releváns tényállás és jogkérdés egyezőségén túl a felek előadásai is azonosak voltak, ezért a bíróság nem látta indokát, hogy eltérjen a Kúria említett döntésében foglaltaktól. Az ítélet indokolásában kitért – többek között – arra, hogy a Kvtv. 2. számú melléklet III.5. *aa)* alpontjában szereplő számítási módszert leíró rendelkezések valamennyi struktúrájú fenntartóra általános jelleggel rögzítik a támogatás alapja kiszámításának a módját, amely egy absztrakt képlet. Az nem azt veszi figyelembe, hogy az egyes fenntartó mennyi intézményt tart fenn, hanem az ellátottak és a feladatellátási helyek számát. Megjegyezte továbbá, hogy a dolgozói létszám számítására nincs kihatással, hogy valamely fenntartó hány intézményt tart fenn, amennyiben az releváns lenne, akkor az (mint ahogy az ellátottak és a feladatellátási helyek száma is) kifejezetten megjelenne a jogszabályban. Ezért az alperes részéről alkalmazott számítást a jogszabályoknak megfelelőnek, az indítványozói felperes keresetét pedig alaptalannak találta.

- [6] Az indítványozó mint felperes felülvizsgálati kérelmet terjesztett elő a jogerős ítélet ellen, mely befogadását a Kp. 118. § (1) bekezdés *a)* pont *ab)* alpontjára alapította, valamint megismételte a kereseti kérelmében foglaltakat. Nézete szerint a jogerős ítélet sérti a Kvtv. 2. számú melléklet III. 5. pont *aa)* alpontját, a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXCV. törvény (a továbbiakban: Nkt.) 1. § (1) bekezdése szerinti alapvető elvárásaként rögzített egyenlő bánásmód követelményét, valamint a gyermekek intézményi étkezéshez való Nkt. 46. § (3) bekezdésében biztosított jogát, továbbá az Nkt. 4. §-a szerint feladat ellátási hely fogalmát. A felülvizsgálati kérelmével egyidejűleg azonnali jogvédelem iránti kérelmet is előterjesztett.
- [7] A Kúria az indítványozó felülvizsgálati kérelme befogadását megtagadta. Végzésének indokolása szerint a felülvizsgálati kérelemben megjelölt, az ügy által felvetett jogkérdés társadalmi jelentőségével, mint befogadási okkal összefüggésben kiemelte, hogy a felvetett jogkérdés különleges súlya kizárólag akkor teszi lehetővé a jogerős ítélet felülvizsgálatát, ha a vizsgált jogkérdés az egyedi ügyön túlmutat. Viszont ez esetben is csak abban az esetben indokolt – a Kúria egységes gyakorlata szerint – amennyiben az adott kérdésben még nem foglalt állást. Kifejtette továbbá, nem vitatva az ügy társadalmi jelentőségét, hogy a Kúria Kfv.IV.35.472/2020/8. számú határozata már vizsgálta a Kvtv. 2. számú melléklet III. 5. pont *aa)* alpontját, és elvégezte annak értelmezését. Hivatkozott az említett kúriai döntés elvi álláspontjára, amely szerint a dolgozói létszám számítására nincs kihatással az, hogy valamely fenntartó hány intézményt tart fenn. Annak relevanciája esetén az kifejezett módon – az ellátottak és a feladat ellátási hely számához hasonlóan – megjelenne a jogszabályban. Nem jogszerűtlen a normatív szabályozás szerint történő támogatás megállapítás pusztán attól, hogy nem intézmények szerint, hanem az ellátottak száma alapján rendeli kalkulálni és meghatározni a rendelkezésre bocsátott költségvetési forrás összegét. A Kúria nem látott továbbá lehetőséget a felülvizsgálati kérelem befogadására a Kp. 118. § (1) bekezdés *a)* pont *aa)*, *ac)* alpontjaira alapítottan sem.
- [8] 2.3. Az indítványozó az Alkotmánybírósághoz benyújtott, az Abtv. 27. §-ára alapított alkotmányjogi panasz a Törvényszék ítélete, valamint a felülvizsgálati bíróság végzése alaptörvény-ellenességének a megállapítását és megsemmisítését kérte.
- [9] A konkrét tényállás, az intézményi gyermekétkeztetés támogatása, az intézményi gyermekétkeztetés kapcsán az étkeztetési feladatot ellátók után járó bértámogatás, illetve ennek részeként a számított dolgozói létszám vonatkozásában részletes számítási módszert is bemutató indítványában az indítványozó előadta, hogy az elsőfokú hatóság által alkalmazott, és a Fővárosi Törvényszék által jóváhagyott számítási módszer az Alaptörvény XV. cikk (2) bekezdésébe ütköző, önkényes megkülönböztetését eredményez. Az alaptörvény-ellenes megkülönböztetés nézete szerint az összehasonlítható – azonos csoportba tartozó – intézményi, illetve személyi körben, a köznevelési intézmények fenntartói, tanulói, valamint dolgozói.

- [10] A részletes számítást bemutató indokolás szerint az alkalmazott számítási módszer eredményeként a támogatás szétosztása után az egyes intézményekre lényegesen kevesebb támogatás jut, mintha önállóan – a feladatellátási helyeket intézményenként összesítve – vennék figyelembe a gyermeklétszámot. Azok a tanulók, akik több intézményt, illetve feladatellátási helyet működtető fenntartó intézményével állnak tanulói jogviszonyban, hátrányos megkülönböztetést szenvednek el, mivel e számítás eredményeként az étkeztetéssel összefüggésben finanszírozott dolgozói létszám alacsonyabb, mint azoknál a fenntartóknál, ahol kevesebb intézmény, illetve feladatellátási hely működik. Az említett gyakorlat valamennyi olyan fenntartóra nézve hátrányos, amelyik több intézménnyel rendelkezik, és az intézmények feladat ellátási helyeinek száma meghaladja a hatot. Nézete szerint ebbe a körbe tartozik vélhetően valamennyi nagyobb intézményrendszerrel rendelkező egyházi intézményfenntartó.
- [11] Emellett az indítványozó idézte az Alaptörvény XI. cikkének (1) és (2) bekezdéseit, továbbá az Alaptörvény I. cikk (3) bekezdését, továbbá az Alaptörvény XV. cikk (4) és (5) bekezdéseit, anélkül azonban, hogy erre vonatkozóan bármiféle érdemi indokolást előterjesztett volna.
- [12] 3. Az Alkotmánybíróság az Abtv. 50. § (1) bekezdése, valamint az Ügyrend 5. § (1) bekezdése alapján jelen ügyben tanácsban jár el. Az Abtv. 56. § (1) bekezdése értelmében az Alkotmánybíróság elsődlegesen az alkotmányjogi panasz befogadhatóságáról dönt, ennek során a tanács megvizsgálja az alkotmányjogi panasz befogadhatóságának törvényben előírt feltételeit, különösen a 26-27. § szerinti érintettséget, a jogorvoslat kimerítését, valamint a 29-31. § szerinti feltételeket. Az Abtv. 56. § (3) bekezdése alapján befogadás visszautasítása esetén az Alkotmánybíróság rövidített indokolással ellátott végzést hoz, amelyben megjelöli a visszautasítás indokát.
- [13] Az Alkotmánybíróság az Abtv. 56. § (2) bekezdése alapján mindenképp azt vizsgálta, hogy az alkotmányjogi panasz megfelel-e az indítvánnyal szemben támasztott törvényi követelményeknek. Erre nézve a következőket állapította meg.
- [14] 3.1. Az indítványozó alkotmányjogi panaszában az alapügyben hozott törvényszéki ítélet, valamint a kúriai végzés alaptörvény-ellenességének megállapítását és megsemmisítését is kérte. Tekintettel arra, hogy a Kúria a felülvizsgálati kérelem befogadását megtagadta, a jelen alkotmányjogi panasz megítélése szempontjából az Abtv. 27. § (1) bekezdése szerint az alapügy érdemében hozott döntésének a törvényszéki jogerős ítélet tekinthető.
- [15] Az Ügyrend 32. § (5) bekezdése szerint a Kúriának a felülvizsgálati eljárásban hozott nem érdemi döntésén keresztül akkor vizsgálja az alapügyben hozott bírói döntést, ha a Kúria az alkotmányjogi panaszban sérelmezett, nem érdemi döntését mérlegelési

jogkörben hozta meg {erre nézve lásd pl.: 3095/2024. (III. 1.) AB végzés, Indokolás [34–35]}.

- [16] Az indítványozó jelen ügyben a jogerős döntést alkotmányjogi panasszal határidőben nem támadta meg, ugyanakkor a Kúria felülvizsgálati kérelem befogadását a Kp. 118. § (1) bekezdés *a)* pont *aa)* és *ab)* alpontjai szerinti befogadhatósági ok fenn nem állása miatt megtagadó végzése mérlegelési jogkörben hozott döntésnek minősül. Erre tekintettel a Kúria végzésén keresztül a jogerős törvényszéki döntés állított alaptörvény-ellenessége vizsgálható jelen eljárásban.
- [17] 3.2. Az Abtv. 27. §-a alapján az „alaptörvény-ellenes bírói döntéssel szemben az egyedi ügyben érintett személy vagy szervezet alkotmányjogi panasszal fordulhat az Alkotmánybírósághoz, ha az ügy érdemében hozott döntés vagy a bírósági eljárást befejező egyéb döntés *a)* az indítványozó Alaptörvényben biztosított jogát sérti, és *b)* az indítványozó a jogorvoslati lehetőségeit már kimerítette, vagy jogorvoslati lehetőség nincs számára biztosítva”.
- [18] Az Abtv. 30. § (1) bekezdése alapján az alkotmányjogi panaszt a sérelmezett döntés kézbesítésétől számított hatvan napon belül napon belül lehet írásban benyújtani. Az Alkotmánybíróság megállapította, hogy az indítványozó indítványát határidőben nyújtotta be (az indítványozó jogi képviselője a Kúria végzését 2024. november 4-én vette át, míg az alkotmányjogi panaszt 2024. december 12-én terjesztette elő). Az Abtv. 27. §-a alapján az indítványozó a Kúria mint felülvizsgálati bíróság Kfv.I.35.231/2024/2. számú ítélete a bírósági eljárást befejező, jogorvoslattal nem támadható döntésének alkotmányossági vizsgálatát kérte, amely ellen fellebbezésnek vagy további felülvizsgálatnak nincs helye, továbbá az indítványozó az Alaptörvényben biztosított joga sérelmére hivatkozott, ezért az alkotmányjogi panasz e tekintetben is megfelel az Abtv. 27. §-ában előírt követelményeknek. Az indítványozó alkotmányjogi panasz benyújtására indítványozói jogosultsággal rendelkezik, és érintettsége, mivel a közigazgatási jogvita iránt indított ügyben felperes [27. § (2) bekezdés *a)*-*c)* pontjai] volt, fennáll.
- [19] Az alkotmányjogi panasz benyújtásának törvényi feltétele [Abtv. 27. § (1) bekezdés *a)* pont], hogy az indítványozó Alaptörvényben biztosított jogának sérelmére hivatkozzon. Ugyanakkor az indítványozó állítása szerint is az indítványozó által hivatkozott és állított Alaptörvény XV. cikk (2) bekezdésében biztosított jog sérelme a bírósági eljárásban valójában nemcsak az indítványozó mint fenntartó, hanem az intézményekben tanulók, valamint annak dolgozói Alaptörvényben biztosított jogát is érintette, ezért az alkotmányjogi panasz ebben a részében nem felel meg az Abtv. 27. §-ában előírt követelményeknek. {Ezzel összefüggésben lásd: 3532/2021. (XII.13.) AB végzés, Indokolás [23].} Az indítványozó az Alaptörvény I. cikk (3) bekezdését ugyancsak megemlítette, azonban az Alaptörvény ezen cikke nem minősül az Alaptörvényben biztosított jognak, amelyre alkotmányjogi panasz lenne

alapítható, ezért az indítvány ezen részében nem felel meg az Abtv. 52. § (1b) bekezdés *b)* pontja előírásainak.

- [20] 3.3. Az indítványi kérelem a határozottság Abtv. 52. § (1b) bekezdésében felsorolt további követelményeinek ugyanakkor szintén csak részben tesz eleget. Az indítvány tartalmazza: *a)* azt a törvényi rendelkezést, amely megállapítja az Alkotmánybíróság hatáskörét az indítvány elbírálására, továbbá azt, amely az indítványozó indítványozói jogosultságát megalapozza (Abtv. 27. §) *b)* az eljárás megindításának indokát (az indítványozó álláspontja szerint a kifogásolt bírói döntés Alaptörvényben biztosított jogát sérti); *c)* az Alkotmánybíróság által vizsgálendő bírósági döntést; *d)* az Alaptörvény sérülni vélt rendelkezését [XV cikk (2) bekezdése]; *f)* kifejezett kérelmet arra, hogy az Alkotmánybíróság állapítsa meg a támadott bírósági döntés alaptörvény-ellenességét, és semmisítse meg azt. Azonban az indítvány az Alaptörvény XI. cikk (1) és (2) bekezdései, valamint a XV. cikk (4) és (5) bekezdései vonatkozásában az alaptörvényi rendelkezéseket csupán idézi, ezekhez semmiféle érdemi indokolást nem fűz, így azok szintén nem felelnek meg a határozottság fent idézett Abtv. 52. § (1b) bekezdése *b)* pontjában foglaltaknak, ami az alkotmányjogi panasz eljárásban az érdemi vizsgálat akadályát képezi.
- [21] 3.4. Az Abtv. 29. §-ában meghatározottak szerint az alkotmányjogi panasz befogadhatóságának további feltétele, hogy az alkotmányjogi panasz a bírói döntést érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenesség kételyét, vagy alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdést vessen fel. E két feltétel alternatív jellegű, így az egyik fennállása önmagában megalapozza az Alkotmánybíróság érdemi eljárását {erről elsőként lásd: 3/2013. (II. 14.) AB határozat, Indokolás [30]}.
- [22] A bírói döntések alkotmányossági felülvizsgálatát lehetővé tevő, Abtv. 27. §-ára alapított alkotmányjogi panasz az Alaptörvény 28. cikkének érvényesülését szolgáló jogintézmény. Ilyen panasz alapján az Alkotmánybíróság a bírói döntésben foglalt jogértelmezés összhangját vizsgálja, azt, hogy a jogszabály alkalmazása során a bíróság az Alaptörvényben biztosított jogok alkotmányos tartalmát érvényre juttattate. Ha a bíróság az előtte fekvő, alapjogilag releváns ügy alapjogi érintettségére tekintet nélkül járt el, és az általa kialakított jogértelmezés nem áll összhangban e jog alkotmányos tartalmával, akkor a meghozott bírói döntés alaptörvény-ellenes” {3/2015. (II. 2.) AB határozat, Indokolás [17] - [18]}.
- [23] Ugyanakkor a 3459/2022. (X. 28.) AB végzés – utalva a 3309/2022. (VI. 24.) AB végzésében foglaltakra {Indokolás [29]} – hangsúlyozta, hogy az Abtv. 27. §-a szerinti alkotmányjogi panasz eljárásban az Alkotmánybíróság feladata nem az, hogy az alkotmányjogi panasz alapját képező eljárás tény-és jogkérdéseit vizsgálja felül, hanem az, hogy az Alaptörvényben foglalt garanciákból fakadó minimumot számon kérje a bíróságoktól {Indokolás [16]}.

- [24] Az indítványozó a támadott kúriai végzésen keresztül a jogerős ítéletet azért tartotta ellentétesnek az Alaptörvény XV. cikk (2) bekezdésében foglaltakkal, mivel az álláspontja szerint a jogerős ítélet (illetve ezen keresztül az elsőfokú hatóság ítélete) által alkalmazott, illetve jóváhagyott számítási módszer a köznevelési intézmények fenntartói között önkényes megkülönböztetést eredményezett. Az Alkotmánybíróság megállapította, hogy a jogerős ítélet az Alaptörvény XV. cikke tekintetében nem veti fel a bírói döntést érdemben befolyásoló alkotmányellenesség kételyét, mivel a felülvizsgálati bíróság végzésében részletesen megindokolta – a Kúria vonatkozó gyakorlatának bemutatásán keresztül –, hogy az adott számítási módszer miért nem eredményez hátrányos megkülönböztetést, valamint ennek folytán alaptörvényellenességet a különböző intézményfenntartók között. Emellett sem a jogerős ítélet, sem a kifogásolt kúriai végzés olyan alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdést sem vetnek fel, amelynek tisztázását az Alkotmánybíróság indokoltnak tartaná.
- [25] Mindezek alapján az Alkotmánybíróság az Alaptörvény XV. cikk (2) bekezdése tekintetében az alkotmányjogi panaszt nem találta – az Abtv. 29. §-ában foglalt feltételek hiányában – befogadhatónak.
- [26] 4. Mindezekre figyelemmel az Alkotmánybíróság – tekintettel arra, hogy az alkotmányjogi panasz nem tett eleget az Abtv. 52. § (1b) bekezdés *a)*, *b)* és *e)* pontja, az Ügyrend 30. § (2) bekezdés *a)*, *c)*, *h)* pontja alapján, figyelemmel az Abtv. 56. § (2) és (3) bekezdésére is – az alkotmányjogi panaszt visszautasította.

Budapest, 2025. április 8.

Haszonicsné dr. Ádám Mária s. k.,
tanácsvezető alkotmánybíró

Dr. Czine Ágnes s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Handó Tünde s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Márki Zoltán s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Schanda Balázs s. k.,
előadó alkotmánybíró